

Sygn. akt II Ns 25/14

POSTANOWIENIE

Dnia 21 kwietnia 2017 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi -Widzewa w Łodzi, II Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR A. Z.

Protokolant: staż. M. P.

po rozpoznaniu w dniu 7 kwietnia 2017 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z wniosku A. K., P. K. (1)

z udziałem (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w L.

o ustanowienie służebności przesyłu

postanawia:

1. oddalić wniosek;

2. zasądzić solidarnie od A. K. i P. K. (2) na rzecz (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w L. kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sygnatura akt II Ns 25/14

UZASADNIENIE

We wniosku z dnia 30 grudnia 2013 roku wnioskodawcy A. K. i P. K. (1) wnieśli o ustanowienie służebności przesyłu obciążającej nieruchomość, stanowiącą własność wnioskodawców, położoną w Ł., (...), przy ulicy (...), stanowiącej działkę numer (...), numer obrębu (...), dla której Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, XVI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą numer (...) na rzecz (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w L., której treścią jest znoszenie przez wnioskodawców istnienia na nieruchomości obciążonej, w przestrzeni nad i pod powierzchnią tej nieruchomości urządzeń przesyłowych tj. potrójnego słupa energetycznego średniego napięcia i 4 linii energetycznych średniego napięcia (sieci napowietrznych) oraz prawa korzystania z nieruchomości obciążonej w zakresie niezbędnych do dokonywania konserwacji, remontów, modernizacji urządzeń przesyłowych lub ich instalacji wraz z prawem wejścia i wjazdu na teren odpowiednim sprzętem, za jednorazowym wynagrodzeniem w kwocie 80.000 zł.

W uzasadnieniu wskazano, że na działce wnioskodawców posadowiony jest potrójny słup energetyczny średniego napięcia i cztery linie energetyczne średniego napięcia (sieci napowietrzne), w tym trzy za pośrednictwem danego słupa. Obszar zajęty przez sieci napowietrzne i potrójny słup energetyczny wraz ze strefą ochronną oraz drogą umożliwiającą dojazd do urządzeń przesyłowych zajmuje powierzchnię 2.164 m². Podniesiono, iż poprzednicy prawni wnioskodawców nigdy nie wyrazili zgody na posadowienie tych urządzeń przesyłowych, jak również nie otrzymali decyzji zezwalającej na posadowienie tych urządzeń. Dodatkowo podniesiono, iż w 1986 roku doszło do zmiany położenia linii energetycznej oraz słupa energetycznego i przesunięcia o kilka metrów w inną stronę. W ocenie wnioskodawców, dopiero tą datę uznać należy za moment powstania tego odcinka sieci elektroenergetycznej. A zatem, (...) Spółka Akcyjna w L. korzysta z nieruchomości wnioskodawców pomimo braku tytułu prawnego.

(wniosek k. 2-10, pełnomocnictwo k.11)

W piśmie z dnia 5 lutego 2014 roku pełnomocnik wnioskodawców sprecyzował żądanie wniosku w ten sposób, że wniósł o ustanowienie służebności przesyłu obciążającej nieruchomości stanowiącą własność wnioskodawców, położonej w Ł., (...), przy ulicy (...), stanowiącej działkę numer (...), numer obrębu (...), dla której Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, XVI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą numer (...) na rzecz (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w Ł., której treścią jest znoszenie przez wnioskodawców istnienia na nieruchomości obciążonej, w przestrzeni nad i pod powierzchnią tej nieruchomości urządzeń przesyłowych tj. linii elektroenergetycznej średniego napięcia o łącznej długości 130 m, potrójnego słupa energetycznego średniego napięcia, ograniczenie uprawnień wnioskodawców w pasie eksploatacyjnym o szerokości 4 m w obie strony sieci, poprzez zakazanie wnoszenia w tym obszarze jakichkolwiek budynków i budowli, prowadzenia prac ziemnych, istotnej zmiany ukształtowania oraz przeznaczania terenu, a także dokonywania nasadzeń oraz prawa korzystania z nieruchomości obciążonej w zakresie niezbędnym do dokonywania konserwacji, remontów, modernizacji urządzeń przesyłowych lub ich instalacji wraz z prawem przejścia i wjazdu na teren odpowiednim sprzętem, w tym prawie korzystania z drogi dojazdowej o długości 305 m i szerokości 2,5 m do pasa energetycznego biegnącej od ulicy (...), za jednorazowym wynagrodzeniem w kwocie 80.000 zł.

(pismo procesowe pełnomocnika wnioskodawców ze szkicem k.62-64)

W odpowiedzi na wniosek (...) Spółka Akcyjna w Ł. wniosła o oddalenie wniosku i zasądzenie od wnioskodawców na rzecz uczestnika kosztów postępowania według norm przepisanych. Pełnomocnik uczestnika zgłosił zarzut zasiedzenia służebności przesyłu linii napowietrznej średniego napięcia do zasilania stacji transformatorowej 15 kV przebiegającej przez nieruchomość wnioskodawców. Nadto zakwestionował wysokość roszczenia i sposób jego wyliczenia. Uczestnik zakwestionował także zakres strefy ochronnej oraz proponowany obszar służebności dla obydwu linii wskazany przez wnioskodawców. Uzasadniając swoje stanowisko uczestnik wskazał, iż linia energetyczna przebiegająca przez działkę wnioskodawców została wybudowana w latach 50-tych XX wieku. Linia ta w kolejnych latach została zmodernizowana na podstawie decyzji Pierwszego Zastępcy Naczelnika Dzielnicy Ł. z dnia 10 kwietnia 1986 roku numer II AB (...). Wydanie tego aktu prawnego potwierdza okoliczność wybudowania linii zgodnie z obowiązującym prawem. Długi okres użytkowania i korzystania z przedmiotowej linii energetycznej przez przedsiębiorstwo energetyczne skutkowało zasiedzeniem służebności gruntowej w zakresie korzystania z tej nieruchomości na jego rzecz. Pełnomocnik uczestnika wyjaśnił, że przedsiębiorstwo energetyczne, które zasiedziało służebność gruntową początkowo wchodziło w skład Zakładów (...) w W., później od 1975 roku stanowiło jednostkę Centralnego O. Energetycznego. Od 1 stycznia 1989 roku było już samodzielnym podmiotem funkcjonującym pod nazwą Zakład (...), posiadającym osobowość prawną i wyposażonym w składniki mienia, pozostałe po zlikwidowanym Centralnym O.. Następnie aktem notarialnym z dnia 12 lipca 1993 roku przekształcono Zakład (...) w jednoosobową spółkę akcyjną Skarbu Państwa (...) Spółkę Akcyjną. W dniu 30 czerwca 2007 roku doszło do aportowego zbycia części przedsiębiorstwa spółki, w tym przysługujących służebności na rzecz (...) Sp. z o.o., która zmieniła nazwę na (...) spółka z o.o. Następnie z połączenia tej spółki z innymi powstała (...) Spółka Akcyjna w Ł..

Uczestnik podkreślił, iż poprzednik uczestnika w dobrej wierze wybudował przedmiotową linię na nieruchomości wnioskodawców. Uwzględniając domniemania prawne wynikające z faktu posiadania służebności korzystania z gruntu wnioskodawców, a także posiadanie przez uczestnika przedmiotowej nieruchomości w dobrej wierze od 1991 roku, uczestnik zasiedziało przedmiotową służebność w zakresie obydwu linii w dobrej wierze z upływem 10 lat.

(odpowiedź na wniosek k.72-76)

Na rozprawie w dniu 2 grudnia 2014 roku pełnomocnicy wnioskodawców i uczestnika podtrzymali dotychczasowe stanowisko w sprawie, z tym że pełnomocnik uczestnika sprostował omyłkę pisarską zwartą w odpowiedzi na wniosek na stronie 4 w akapicie zaczynającym się od słów „mając na względzie, iż” w którym wskazano, że uczestnik jest posiadaczem urządzeń przesyłowych od 1991 roku, a powinno być wskazane, że jest posiadaczem urządzeń przesyłowych od lat 50-tych XX wieku.

(stanowiska pełnomocnika wnioskodawców i uczestnika - protokół rozprawy k.157-159)

W piśmie procesowym z dnia 7 maja 2015 roku pełnomocnik uczestnika wskazał, iż urządzenia energetyczne przebiegające przez nieruchomości wnioskodawców zostały wybudowane w latach 50-tych XX wieku. Inwestycja na nieruchomości wnioskodawców rozpoczęła się w 1951 roku. Z ostrożności procesowej wniósł o stwierdzenie zasiedzenia służebności o treści odpowiadającej służebności przesyłu na rzecz poprzednika prawnego tj. Zakładów (...) w W., licznego od 31 grudnia 1959 roku, gdyż w tym okresie inwestycja została ukończona. Poprzednik prawny uczestnika nabył służebność w treści odpowiadającą służebności przesyłu urządzeń energetycznych posadowionych na nieruchomości wnioskodawców z dniem 31 grudnia 1969 roku.

(pismo pełnomocnika uczestnika k. 220-221)

Na rozprawie w dniu 4 września 2015 roku początkowo wnioskodawca P. K. (1) wskazał, że przedmiotem postępowania jest jedynie linia elektroenergetyczna biegnąca od osiedla (...) w stronę ulicy (...). Ostatecznie wnioskodawca sprecyzował, że wniosek obejmuje obie linie elektroenergetyczne średniego napięcia zaznaczone kolorem zielonym na mapie załączonej do akt na karcie 64.

(stanowisko wnioskodawcy protokół rozprawy k.230 i k.232)

W piśmie z dnia 24 czerwca 2016 roku pełnomocnik uczestnika wskazał, iż do listopada 2015 roku przez działkę wnioskodawców oznaczoną numerem (...) przebiegały dwie linie napowietrzne SN 15 kV. W listopadzie 2015 roku zlikwidowana została linia energetyczna 15 kV o nazwie (...), przebiegająca przez tę nieruchomość w kierunku ul. (...). Obecnie na tej nieruchomości znajduje się tylko jedna napowietrzna linia energetyczna SN 15 kV, należąca do (...) Spółki Akcyjnej w L. Oddział Ł.-Miasto o nazwie (...), przebiegająca przez nieruchomość od ulicy (...) w kierunku alei (...) W.. Nadto wskazał, iż podniesiony zarzut zasiedzenia służebności w treści odpowiadającej służebności przesyłu dotyczy całej infrastruktury elektroenergetycznej znajdującej się na tej nieruchomości.

(pismo pełnomocnika uczestnika k.250)

W piśmie z dnia 5 sierpnia 2016 roku pełnomocnik wnioskodawców, odnosząc się do treści pisma pełnomocnika uczestnika, wskazał, iż podtrzymuje wniosek o ustanowienie służebności przesyłu w zakresie napowietrznej linii energetycznej SN 15 kV, należącej do (...) Spółki Akcyjnej w L. Oddział Ł.-Miasto o nazwie (...), przebiegającej przez nieruchomość wnioskodawców od ulicy (...) w kierunku alei (...) W.. Dodatkowo nadmienił, iż wnioskodawcy nie zostali poinformowani przez uczestnika o likwidacji linii energetycznej kV 15 o nazwie (...).

(pismo pełnomocnika wnioskodawców k. 254-254v.)

Na rozprawie w dniu 7 kwietnia 2017 roku pełnomocnik wnioskodawców poparł wniosek o ustanowienie służebności przesyłu dotyczącej linii elektroenergetycznej o nazwie (...). Podniósł, że uczestnik postępowania nie wykazał daty wybudowania linii ani spełnienia przesłanek jej zasiedzenia. Nadto wskazał, iż uczestnik nie wykazał, iż w toku przekształceń linia objęta wnioskiem została mu przekazana.

Pełnomocnik uczestnika wniósł o oddalenie wniosku, podtrzymując dotychczasowe stanowisko.

(stanowiska pełnomocnika wnioskodawców i pełnomocnika uczestnika - protokół rozprawy z dnia 7 kwietnia 2017 roku k.269-271, nagranie 00:02-05-00:02:44, 00:11:11-00:14:33)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

J. i M. K. (1) w drodze umowy sprzedaży z dnia 15 marca 1980 roku nabyli własność nieruchomości położonej w Ł. przy ulicy (...), obejmującą między innymi działkę numer (...). Przez nieruchomość przebiegały wówczas 2 linie elektroenergetyczne – jedna biegnąca w granicy nieruchomości, a następnie przecinająca nieruchomość i biegnąca w stronę stacji kolejowej Ł.-O., a druga położona w głębi nieruchomości - przecinająca nieruchomość.

(dowód: akt notarialny rep. A nr I-799/80 k.39-41, przesłuchanie wnioskodawcy P. K. (1) k.229-231)

Na mocy umowy przekazania gospodarstwa rolnego zawartej w dniu 14 kwietnia 1988 roku pomiędzy D. K. a jej rodzicami J. i M. K. (2), D. K. nabyła własność nieruchomości położonej w Ł. przy ulicy (...) w Ł..

(dowód: akt notarialny rep. A nr III- (...) k. 42-45)

Obecnie, na skutek dziedziczenia po zmarłej matce D. K., wnioskodawcy P. K. (1) i A. K. są właścicielami przedmiotowej nieruchomości, dla której Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi prowadzi księgę wieczystą o numerze (...).

(dowód: odpis księgi wieczystej k.13-16, protokół dziedziczenia akt notarialny rep. A nr (...) k. 46-49)

W latach 50-tych XX wieku prowadzono korespondencję dotyczącą konieczności podłączenia budynku Remizy Straży Pożarnej w Ł. przy ul. (...) do sieci elektroenergetycznej.

(dowód: pisma k.102-104, k.148 i k.171)

Nieruchomość przy ulicy (...) w Ł. była wykorzystywana w celach rolniczych. Po przeciwnej stronie ulicy (...) pod numerem 18 znajdowały się zabudowania. Nigdy nie miała miejsca taka sytuacja, aby linie elektroenergetyczne, które przebiegały przez nieruchomość w chwili jej nabycia przez J. i M. K. (2), zostały zdemontowane i przez pewien czas nie przechodziły przez nieruchomość przy ul. (...) w Ł.. Właściciele nieruchomości nie otrzymali od Zakładu (...) żadnych pieniędzy za korzystanie z nieruchomości, nie została zgłoszona wobec nich propozycja zawarcia umowy o korzystanie z nieruchomości. Pracownicy zakładu energetycznego nie uprzedzali o planowanych pracach remontowo-konserwacyjnych na nieruchomości przy ul. (...) w Ł.. Właściciele nieruchomości nie żądali nigdy usunięcia linii elektroenergetycznych przebiegających przez nieruchomość.

Nieruchomość przy ulicy (...) w Ł. nigdy nie była ogrodzona.

(dowód: zeznania świadka H. G. k.159-161, zeznania świadka B. G. k.161-162, przesłuchanie wnioskodawcy P. K. (1) k.229-231, k.232, przesłuchanie wnioskodawczyni A. K. k.231-232)

Obecnie przez nieruchomość przy ul. (...) w Ł. przechodzi napowietrzna linia sieci elektroenergetycznej średniego napięcia 15 kV o nazwie (...) przebiegająca w kierunku al. (...) W.. Linia elektroenergetycznej średniego napięcia 15 kV o nazwie (...) przebiegająca w kierunku ul. (...) została zlikwidowana w listopadzie 2015 roku.

(okoliczności bezsporne)

W kwietniu 1970 roku został sporządzony projekt techniczny i kosztorys remontu kapitalnego linii napowietrznej 15 kV J.-W. część I linii 3 x 50 mm² (...) J. punkt rozgałęźny do stacji numer 385 i numer 387 w Ł.. W kolejnych latach linia była modernizowana, konserwowana.

(...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. i jej poprzednicy w prawie do wyżej wskazanej linii elektroenergetycznej prowadzili i prowadzą prace konserwacyjne, naprawcze tej linii oraz oględziny sprawdzające jej stan. Poprzez sieć była i jest przesyłana i dostarczana energia energetyczna.

Badanie stanu technicznego elementów linii napowietrznych odbywa się co 5 lat. Oględziny mają na celu stwierdzenie występowania uszkodzonych elementów linii. Możliwe jest przeprowadzenie oględzin przy pomocy lornetki, bez konieczności wejścia na teren nieruchomości. W razie braku zastrzeżeń do stanu technicznego linii pracownicy zakładu energetycznego nie wchodzi na teren ogrodzonej nieruchomości. Właściciele nieruchomości nie są powiadamiani o oględzinach linii napowietrznych. W przypadku stwierdzenia uszkodzeń linii, jest ona kwalifikowana do przeglądu polegającego na wymianie uszkodzonych elementów. Naprawy poawaryjne wykonywane są w związku z uszkodzeniami linii powstałymi np. w przypadku zerwania przewodu na skutek działania silnego wiatru. Takie naprawy były wykonywane w obrębie linii elektroenergetycznych na nieruchomości przy ul. (...) w Ł..

(dowód: dokumentacja do projektu budowlanego k.128-132, k.172-176, k.199, k.205, zeznania świadka J. W. k.162-163)

Linia sieci elektroenergetycznej średniego napięcia 15 kV o nazwie (...) użytkowana była przez Skarb Państwa – Zakłady (...) z siedzibą w W. – Zakład (...) w Ł.. Zarządzeniem numer (...) / (...) / (...) Ministra Przemysłu z dnia 16 stycznia 1989 roku utworzono przedsiębiorstwo państwowe Zakład (...) z siedzibą w Ł., które wydzielono z przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą Centralny O. Energetyczny - na bazie Zakładu (...).

Zarządzeniem numer 181/O./93 Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 9 lipca 1993 roku Zakład (...) w Ł. uległ podziałowi i przekształceniu w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa pod nazwą (...) Spółka Akcyjna w Ł.. W dniu 12 lipca 1993 roku przekształcono przedsiębiorstwo państwowe Zakład (...) z siedzibą w Ł. w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa o nazwie (...) Spółka Akcyjna. Umową aportowego zbycia przedsiębiorstwa z dnia 30 czerwca 2007 roku składniki (...) Spółki Akcyjnej w Ł. w tym ograniczone prawa rzeczowe zostały wniesione do (...) spółki z o.o z siedzibą w W.. (...) spółka z o.o z siedzibą w W. zmieniła firmę na (...) spółka z o.o. Zaś, (...) spółka z o.o. uległa połączeniu przez przejęcie całego majątku spółki i przekształciła się w (...) Spółkę Akcyjną z siedzibą w Ł..

Przy podziale i przekształceniu w 1993 roku Zakładu (...) w (...) Spółkę Akcyjną na własność, majątek i do korzystania (...) Spółki Akcyjnej zostały przekazane wszystkie urządzenia energetyczne Zakładu (...), z wyjątkiem linii 220 kV, przeniesionych do (...) Spółki Akcyjnej w W..

(dowód: odpis z KRS k.26-31, k.79-81, zaświadczenie k.84, zarządzenie nr 13/ORG/89 Ministra Przemysłu z dnia 16 stycznia 1989 r. k.85-86, zarządzenie nr 181/ORG/93 Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 9 lipca 1993 r. k. 87-87v., akt notarialny rep. A (...) z dnia 12 lipca 1993 r. k 88-94, umowa aportowego zbycia przedsiębiorstwa k.95-100, postanowienie k.101, załącznik k.192)

Pismem z dnia 7 stycznia 2013 roku, doręczonym w dniu 9 stycznia 2013 roku, wnioskodawcy wezwali (...) Spółkę Akcyjną w Ł. Oddział Miasto - Ł. do zapłaty kwoty 125.000 zł za bezumowne korzystanie z nieruchomości przy ul. (...) w Ł. oraz kwoty 125.000 zł tytułem zapłaty za służebność przesyłu związaną z trzynożnym słupem i czterema liniami średniego napięcia.

(dowód: pismo wnioskodawców wraz z dowodem nadania i doręczenia k.18-24)

W piśmie z dnia 15 lutego 2013 roku, stanowiącym odpowiedź na pismo wnioskodawców z dnia 7 stycznia 2013 roku, wskazano, że proces budowlany linii odbył się zgodnie z obowiązującym prawem, co skutkuje odmową uznania roszczeń.

(dowód: pismo uczestnika k.25)

W piśmie z dnia 20 marca 2013 roku pełnomocnik wnioskodawców wystąpił do (...) Spółki Akcyjnej w Ł. Oddział Miasto – Ł. z zapytaniem czy uczestnik jest właścicielem urządzeń przesyłowych posadowionych na nieruchomości przy ul. (...) w Ł. oraz wniósł o przedstawienie dokumentów potwierdzających tytuł prawny ich posadowienia oraz wskazujących, że poprzednicy prawni P. K. (1) wyrazili zgodę na posadowienie urządzeń przesyłowych.

(dowód: pismo wraz z dowodem nadania k.32-34)

W piśmie z dnia 17 kwietnia 2013 roku skierowanym do pełnomocnika wnioskodawców (...) Spółka Akcyjna w Ł. wskazała, że jest właścicielem sieci energetycznej znajdującej się na nieruchomości wnioskodawców.

(dowód: pismo k.35)

W piśmie z dnia 23 lipca 2013 roku pełnomocnik wnioskodawców wystąpił do uczestnika z propozycją ustanowienia na nieruchomości przy ul. (...) w Ł. służebności przesyłu za jednorazowym wynagrodzeniem w kwocie 125.000 zł.

(...) Spółka Akcyjna w L. odmówiła uznania roszczeń wnioskodawców dotyczących służebności przesyłu i zapłaty za bezumowne korzystania z nieruchomości.

(dowód: pismo wraz z dowodem nadania k.50-53 i k.55-56, pismo k.54 i k.57)

Poczynione ustalenia faktyczne Sąd oparł na dokumentach załączonych do akt sprawy, których prawdziwość nie została zakwestionowana przez strony oraz zeznaniach świadków i przesłuchaniu wnioskodawców. Ustaleń stanu faktycznego na podstawie kserokopii dokumentów dokonano w oparciu przepis art. 308 k.p.c.

Dokonując ustaleń faktycznych Sąd pominął dokumenty dotyczące linii (...) (w tym k.82-83, k.133-135, k.177-179, k.197, k.200, k.203, k.211, k.214), a także zeznania świadków H. G. (k.159-161), B. G. (k.161-162) i J. W. (k.162-163) oraz przesłuchanie wnioskodawców w zakresie odnoszącym się do linii (...), w szczególności obejmujące kwestie związane z wymianą i przesunięciem słupa tej linii, jako nie mające wpływu na rozstrzygnięcie sprawy, wobec usunięcia przedmiotowej linii z nieruchomości wnioskodawców w listopadzie 2015 roku i ograniczenia wniosku przez wnioskodawców do istniejącej obecnie linii o nazwie (...).

Na rozprawie w dniu 7 kwietnia 2017 roku Sąd oddalił wniosek pełnomocnika wnioskodawców o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego rzeczoznawcy majątkowego na okoliczność wartości służebności przesyłu i wynagrodzenia za ustanowienie takiej służebności oraz o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu budowy i eksploatacji urządzeń przesyłowych na okoliczność obszaru koniecznego dla prawidłowego wykonywania przez uczestnika uprawnień wynikających z służebności przesyłu. Albowiem, wskazane wnioski dowodowe pozostawały bez znaczenia dla rozstrzygnięcia, a o prowadziłyby jedynie do przedłużenia postępowania i generowały niepotrzebne koszty.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

W rozpoznawanej sprawie wnioskodawcy ostatecznie wnieśli o ustanowienie odpłatnej służebności przesyłu na rzecz (...) Spółka Akcyjna w L., polegającej na prawie korzystania przez czas nieoznaczony z nieruchomości położonej w Ł. przy ul. (...), na działce ewidencyjnej numer (...), dla której Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi prowadzi księgę wieczystą nr (...) oraz o zasądzenie na swoją rzecz od uczestnika kwoty 80.000 zł tytułem wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu, w związku z przebiegiem przez nieruchomość linii elektroenergetycznej 15 kV o nazwie (...).

Uczestnik wniósł o oddalenie wniosku, podnosząc zarzut zasiedzenia służebności, odpowiadającej dzisiejszej służebności przesyłu, która obciąża nieruchomość stanowiącą własność wnioskodawców. Decydujące znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, ma zatem ocena podniesionego przez uczestnika zarzutu zasiedzenia służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu.

Instytucja służebności przesyłu, jako odrębny rodzaj służebności została wprowadzona do system polskiego prawa cywilnego od dnia 3 sierpnia 2008 roku. Nie wyklucza to jednak możliwości nabycia w drodze zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu w okresie wcześniejszym. Możliwość stosowania przepisu art. 292 k.c. oraz odpowiednio art. 172 k.c. i nast. w odniesieniu do nabycia przez zasiedzenie służebności gruntowej, odpowiadającej obecnej służebności przesyłu nie budzi aktualnie zastrzeżeń w orzecznictwie i doktrynie (tak między innymi Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 4 października 2006 roku, II CSK 129/06, niepubl., a także w uchwale z dnia 7 października 2008 roku, III CZP 89/08, niepubl.; G. Bieniek, „Urządzenia przesyłowe. Problematyka prawna.” Warszawa 2008 rok; M. Biernacki, „Służebność przesyłu jako ograniczone prawo rzeczowe – kolaz prawniczy.”, Rejent 2010 rok, nr 4, s. 26, 27). W świetle orzecznictwa, poza sporem pozostaje, iż w okresie przed dniem 1 lutego 1989 roku, gdy obowiązywał przepis art.128 k.c., statuujący zasadę jedności własności państwowej, za posiadacza samoistnego nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści służebności przesyłu mógł być uważany jedynie Skarb Państwa, a nie przedsiębiorstwo państwowe wykonujące zarząd operatywny mieniem państwowym (tak Sąd Najwyższy przykładowo w: wyroku z dnia 9 grudnia 2009 roku, IV CSK 291/09, Lex nr 564973; uchwale z dnia 22 października 2009 roku, III CZP 70/09, OSNC 2010 rok, nr 5, poz. 64; postanowieniu z dnia 25 stycznia 2006 roku, I CSK 11/05, Biuletyn Sądu Najwyższego 2006 rok, nr 5, poz. 11). Jednocześnie, w doktrynie i orzecznictwie dominuje obecnie

pogląd, który Sąd Rejonowy w pełni aprobuje, iż władanie cudzą nieruchomością przez Skarb Państwa, uzyskane w ramach sprawowania władztwa publicznego, może być posiadaniem samoistnym prowadzącym do zasiedzenia. Wprawdzie, w dawniejszym orzecznictwie, podejmowano próby nieuznawania za posiadanie w rozumieniu art. 336 k.c. tzw. posiadania imperialnego, to jednak zgodnie z przekonywującą uchwałą pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 26 października 2007 roku (III CZP 30/07, OSNC 2008 rok, nr 5, poz. 43) uznać trzeba, że brak uzasadnionych argumentów dla utrzymywania rozróżnienia posiadania imperialnego i dominialnego na tle art. 172 k.c. Przepis ten nie daje ku temu podstaw, przeciwnie jako istotne wskazuje, by posiadacz zachowywał się tak, jak posiadacz samoistny. Z tego punktu widzenia bez znaczenia jest więc to, w jaki sposób Skarb Państwa wszedł w owo posiadanie, moment ten ma jedynie znaczenie dla oceny dobrej lub złej wiary posiadacza (tak też Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 21 listopada 2008r., V CSK 269/08, Lex nr 484725).

Przesłankami zasiedzenia służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu zgodnie z art. 292 k.c. w związku z art. 172 k.c. są: posiadanie samoistne trwałego i widocznego urządzenia, służącego do wykonywania służebności, nieprzerwane posiadanie trwające przez czas potrzebny do zasiedzenia, który to czas jest zależny od dobrej lub złej wiary posiadacza i wynosi albo 10 lub 20 lat, albo 20 lub 30 lat, zależnie od stanu prawnego w chwili zasiedzenia.

W doktrynie i orzecznictwie powszechnie przyjmuje się, że posiadanie jest doniosłym prawnie stanem faktycznym, polegający na faktycznym władztwie, przez które rozumie się samą możliwość władania rzeczą. Dla istnienia posiadania bowiem nie jest konieczne rzeczywiste korzystanie z rzeczy (w tym nieruchomości), lecz sama możliwość takiego korzystania. Natomiast, efektywne - w sensie gospodarczym - korzystanie z rzeczy, w tym nieruchomości nie jest konieczną przesłanką posiadania. Podkreślenia nadto wymaga, że posiadanie służebności nie musi być wykonywane w sposób ciągły, lecz stosownie do potrzeb, tak jak ma to właśnie miejsce w przypadku służebności przesyłu. W tym miejscu dodać należy jeszcze, że zgodnie z przepisem art.336 k.c., posiadaczem zależnym jest ten kto faktycznie włada rzeczą jako użytkownik, zastawnik, najemca, dzierżawca lub mający inne prawa z którymi łączy się określone władztwo nad cudzą rzeczą.

W judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje się, że w przypadku posiadania służebności gruntowej w rachubę nie wchodzi, jak przy nabyciu własności, posiadanie samoistne, lecz posiadanie w zakresie odpowiadającym treści służebności. Podmiot wykonujący służebność korzysta bowiem z cudzej rzeczy tylko w oznaczonym zakresie, nierzadko bardzo wąskim, w istocie nie władając nią. Posiadanie służebności gruntowej jest więc posiadaniem specyficznym (art.336 k.c.), a posiadanie prowadzące do zasiedzenia służebności gruntowej polega na korzystaniu z gruntu w takim zakresie i w taki sposób, w jaki czyniłaby to osoba, której przysługuje służebność. Władanie w zakresie służebności gruntowej musi być wykonywane dla siebie (cum animo rem sibi habendi). Ustawodawca potraktował zasiedzenie służebności gruntowej oraz służebności przesyłu w sposób szczególny także przez wprowadzenie ograniczenia polegającego na tym, że można ją nabyć tylko wtedy, gdy posiadanie nieruchomości polega na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia przez odpowiedni czas, zależnie od dobrej lub złej wiary posiadacza (art. 292 k.c.). Trwałym i widocznym urządzeniem w rozumieniu powołanego przepisu jest urządzenie materialne umożliwiające lub ułatwiające korzystanie z cudzej nieruchomości w zakresie treści służebności, umieszczone na cudzej nieruchomości lub co najmniej wkraczające w jej sferę. Charakter owego urządzenia musi być trwały, a nie chwilowy. Ponadto, musi być ono widoczne. Przyjmuje się, że trwałym i widocznym urządzeniem w rozumieniu przepisu art. 292 k.c. jest tylko rezultat świadomego działania człowieka (tak między innymi Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 10 stycznia 1969 roku, II CR 516/68, OSNC 1969/12/220). Przesłanka widoczności urządzenia w rozumieniu art. 292 k.c. jest spełniona wtedy, kiedy właściciel nieruchomości wie, że na jego nieruchomości pod powierzchnią gruntu jest usytuowane trwałe urządzenie, jak również wtedy, kiedy mógł się o tym dowiedzieć, stwierdzając istnienie na gruncie oznaczeń wymaganych właściwymi przepisami dla danego rodzaju urządzenia podziemnego (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z 14 lutego 2013 roku, II CSK 389/12, OSNC-ZD 2014/1/3).

Jak wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, władztwo wykonywane przez poprzednika prawnego uczestnika na nieruchomości wnioskodawców w odniesieniu do linii elektroenergetycznej 15 kV o nazwie (...) odpowiadało zakresowi służebności gruntowej przesyłu, polegało bowiem na wzniesieniu trwałych i widocznych

urządzeń do przesyłu energii elektrycznej, na korzystaniu z linii oraz dokonywaniu jej konserwacji i napraw, co stanowiło przedmiot działalności przedsiębiorstwa.

Konkludując, w ocenie Sądu, przesłanki do zasiedzenia służebności odpowiadającej w swej treści służebności przesyłu zostały spełnione w odniesieniu do linii elektroenergetycznej 15 kV o nazwie (...).

Kwestią, która wymagała rozpoznania i od której zależy czas wymagany do zasiedzenia jest przesłanka dobrej lub złej wiary posiadacza w chwili objęcia rzeczy w posiadanie, a w przypadku służebności odpowiedniego stosowania do jej zasiedzenia przepisów o zasiedzeniu nieruchomości (art. 292 zdanie drugie k.c.) - w chwili rozpoczęcia wykonywania służebności, czyli korzystania z trwałego i widocznego urządzenia (art. 292 zdanie pierwsze k.c.). Dobrą lub złą wiarę ocenia się w przypadku nieruchomości z chwilą objęcia w posiadanie, zgodnie z zasadą „późniejsza zła wiara nie szkodzi”. Przez dobrą wiarę należy uważać usprawiedliwione okolicznościami błędne przekonanie danego podmiotu o przysługiwaniu mu określonego prawa lub istnieniu konkretnego stosunku prawnego, gdy w rzeczywistości takie prawo mu nie przysługuje lub stosunek prawny, z którego wywodzi swoje uprawnienia nie istnieje. Usprawiedliwione przekonanie ma miejsce wówczas, gdy dana osoba nie wie o okolicznościach decydujących o zastosowaniu normy prawnej uzależniającej istnienie skutku prawnego od dobrej lub złej wiary oraz gdy nie mogła się o tym dowiedzieć mimo zachowania należytej staranności.

Z załączonych do akt spraw dokumentów nie wynika kiedy linia 15 kV została wybudowana. Uczestnik postępowania nie zdołał wykazać swych twierdzeń, iż linia ta została wybudowana w latach 50-tych XX wieku. Nie ma zatem podstaw do przyjęcia dobrej wiary poprzedników uczestnika. W konsekwencji, nie jest możliwe stwierdzenie, iż linia ta powstała w trybie przepisów ustawy dnia 28 czerwca 1950 roku o powszechnej elektryfikacji wsi i osiedli (Dz. U. Nr 28, poz. 256 ze zm. – uchylona z dniem 5 grudnia 1997 roku), co mogłoby w świetle orzecznictwa (tak między innymi Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 23 września 2010 roku, III CSK 319/09, Palestra 2010 rok, nr 11-12, poz. 81) uzasadniać przyjęcie, że posiadanie służebności gruntowej polegającej na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia linii przez przedsiębiorstwo państwowe, zajmujące się przesyłem energii elektrycznej, było posiadaniem w dobrej wierze z chwilą jego objęcia, na podstawie przepisów powołanej ustawy. Implikuje to przyjęcie złej wiary obejmującego linię energetyczną w posiadanie.

W stosunku do linii 15 kV (...) znajduje zastosowanie przepis art.172 k.c. w brzmieniu sprzed nowelizacji ustawą z dnia 28 lipca 1990 roku o zmianie ustawy - Kodeks cywilny (Dz.U. Nr 55, poz. 321), przewidujący dziesięcioletni termin zasiedzenia nieruchomości w dobrej wierze i dwudziestoletni termin zasiedzenia w złej wierze. Te terminy stosuje się, gdy zasiedzenie nastąpiło przed wejściem w życie wyżej wymienionej noweli, tj. przed dniem 1 października 1990 roku. Jeśli natomiast bieg zasiedzenia rozpoczął się, ale nie zakończył przed tą datą, mają zastosowanie terminy 20 i 30 lat (art. 9 ustawy z dnia 28 lipca 1990 roku o zmianie ustawy - Kodeks cywilny).

W ocenie Sądu, datą pewną, w której linia ta była widoczna na mapach był kwiecień 1970 roku, kiedy to został wykonany projekt techniczny modernizacji tej linii. Brak jest jednak konkretnej daty dziennej, w której projekt został sporządzony. Z tego względu dla potrzeb obliczenia terminu zasiedzenia przyjęto ostatni dzień kwietnia 1970 roku. Uwzględniając złą wiarę posiadacza 20 - letni termin zasiedzenia, rozpoczynający się w dniu 30 kwietnia 1970 roku zakończył się przed dniem 1 października 1990 roku, tj. w dniu 30 kwietnia 1990 roku.

Z przesłuchania wnioskodawców nie wynika, aby ostatecznie objęta wnioskiem linia elektroenergetyczna (...) została czasowo zdemontowana i nie przebiegała przez ich nieruchomość.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego w zasadzie jednolicie przyjmuje się, że osoba prawna, która przed dniem 1 lutego 1989 roku, mając status państwowej osoby prawnej, nie mogła nabyć (także w drodze zasiedzenia) własności nieruchomości ani ograniczonych praw rzeczowych, może do okresu samoistnego posiadania wykonywanego po dniu 1 lutego 1989 roku doliczyć okres posiadania Skarbu Państwa sprzed tej daty. Stanowisko to wyrażone zostało w szczególności w odniesieniu do przedsiębiorstw energetycznych i innych przedsiębiorstw przesyłowych, które do dnia 1 lutego 1989 roku korzystały ze służebności przesyłu w ramach zarządu mieniem państwowym w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa, a więc w istocie były dzierżycielami w rozumieniu art. 338 k.c., co uniemożliwiało im, podobnie jak

art. 128 k.c., nabycie na swoją rzecz własności ani innych praw rzeczowych (porównaj między innymi postanowienia Sądu Najwyższego z dnia: 25 stycznia 2006 roku, I CSK 11/05, nie publ.; 10 kwietnia 2008 roku, IV CSK 21/08, nie publ.; 17 grudnia 2008 roku, I CSK 171/08, OSNC 2010/1/15; 10 grudnia 2010 roku, III CZP 108/10, nie publ.; 13 października 2011 roku, V CSK 502/10, nie publ. oraz wyroki z dnia 8 czerwca 2005 roku V CSK 680/04 nie publ. i z 31 maja 2006 roku IV CSK 149/05, nie publ.).

W myśl art. 176 § 1 k.c. doliczenie okresu posiadania poprzednika dopuszczalne jest jeżeli podczas biegu zasiedzenia nastąpiło przeniesienie posiadania. Przepis ten ma brzmienie uniwersalne i dotyczy doliczenia okresu posiadania poprzednika w odniesieniu do wszystkich przypadków. Jeśli zatem aktualnie służebność przesyłu posiada przedsiębiorca energetyczny, który powstał w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego, to nie musi doliczać czasu posiadania nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści tej służebności przez przedsiębiorstwo państwowe po 1 lutego 1989 roku, ponieważ zgodnie z zasadą kontynuacji rządząca przekształceniem osób prawnych, de iure przedsiębiorca energetyczny i przedsiębiorstwo państwowe to ten sam podmiot prawa. Natomiast jego poprzednikiem w posiadaniu był Skarb Państwa. Zgodnie bowiem z zasadą jednolitego funduszu własności państwowej (art. 128 k.c.) do 1 lutego 1989 roku przedsiębiorstwa państwowe, choć miały samodzielność prawną względem Skarbu Państwa (były osobami prawnymi), to, jak wskazano, zarządzały mieniem państwowym w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa. Teoria ta obejmowała też posiadanie, a w konsekwencji – jak wspomniano o tym wcześniej - to Skarb Państwa należało uznać za posiadacza nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści służebności przesyłu, podczas gdy przedsiębiorstwo państwowe było tylko dzierżycielem. Zgodnie zatem z art. 176 § 1 k.c. przedsiębiorca energetyczny może doliczyć do swojego (i swoich poprzedników prawnych) okresu posiadania okres posiadania Skarbu Państwa, (jako poprzednika w posiadaniu), o ile zostaną spełnione wskazane w tym przepisie przesłanki. Dotyczy to przede wszystkim obowiązku udowodnienia przez przedsiębiorcę, że doszło do przeniesienia przez Skarb Państwa posiadania na rzecz jego lub jego poprzedników prawnych. Różne sposoby pochodnego nabycia posiadania uregulowane są w art. 348-351 k.c. Zgodnie z art.348 k.c., przeniesienie posiadania następuje przez wydanie rzeczy, jednakże wydanie dokumentów, które umożliwiają rozporządzanie rzeczą, jak również wydanie środków, które dają faktyczną władzę nad rzeczą, jest jednoznaczne z wydaniem samej rzeczy.

W ocenie Sądu, nie zasługiwał na uwzględnienie zarzut wnioskodawców dotyczący niewykazania przeniesienia posiadania przedmiotowych linii elektroenergetycznych pomiędzy poprzednikami prawnymi uczestnika.

Zważyć należy, iż służebność gruntowa nie może być samodzielnym przedmiotem obrotu, a jej przeniesienie musi być połączone z przeniesieniem własności nieruchomości. Ograniczając rozważania do przeniesienia służebności przesyłu, wskazać należy, że w aktualnym stanie prawnym służebność przesyłu przechodzi na nabywcę samych urządzeń o których mowa w art. 49 § 1 k.c. , będącego przedsiębiorcą, który w swej działalności będzie z nich oraz ze służebności korzystał (art.55² k.c. w związku z art.55¹ k.c.). Żaden przepis szczególny nie zastrzega dla przeniesienia własności składników przedsiębiorstwa obowiązku zachowania formy szczególnej. Brak też przepisu, który formę szczególną przewidywałby dla umowy przenoszącej własność urządzeń przesyłowych, które wchodzi w skład przedsiębiorstwa i nie stanowią części składowej nieruchomości. W świetle przepisu art.305³ § 1 k.c. przeniesienie na przedsiębiorcę przesyłowego samych urządzeń przesyłowych na nabywcę, powoduje z mocy prawa przejście na niego służebności przesyłu i może być skutecznie dokonane w każdej formie. Przepis art.305³ § 1 k.c. jako obowiązujący od dnia 3 sierpnia 2008 roku nie ma zastosowania do zdarzeń zaistniałych przed jego wejściem w życie. Jednakże, w poprzednim stanie prawnym, przed wejściem w życie w dniu 3 sierpnia 2008 roku przepisów art. art.305¹ 1 k.c.- art.305⁴ § 1 k.c. o służebności przesyłu dodanych przez ustawę z dnia 30 maja 2008 roku o zmianie ustawy Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 116, poz.731) również brak było przepisów szczególnych zastrzegających dla przeniesienia własności składników majątkowych przedsiębiorstwa obowiązku zachowania formy szczególnej. Przeniesienie służebności mogło więc nastąpić w sposób dorozumiany poprzez przeniesienie własności urządzeń przesyłowych oraz dalsze wykonywanie służebności przez nabywcę tych urządzeń.

Jak wynika z przedłożonych do akt sprawy dokumentów, przedmiotowa linia elektroenergetyczna znajdowała się w posiadaniu Skarbu Państwa Zakładów (...) z siedzibą w W. – Zakładu (...), a następnie we władaniu przedsiębiorstwa

państwowego - Zakładu (...) z siedzibą w Ł., które wydzielono z powyższego przedsiębiorstwa państwowego na bazie Zakładu (...). Owo przedsiębiorstwo państwowe z dniem 30 kwietnia 1990 roku nabyło przez zasiedzenie służebność gruntową o treści odpowiadającej służebności przesyłu w stosunku do linii elektroenergetycznej o nazwie (...) bowiem było uprawnione do doliczenia do czasu swego posiadania służebności po 1 lutego 1989 roku okresu jej posiadania przez Skarb Państwa przed tą datą.

Zakład (...) w Ł. uległ podziałowi i przekształceniu w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa pod nazwą (...) Spółka Akcyjna w Ł.. Przy podziale i przekształceniu w 1993 roku Zakładu (...) w (...) Spółkę Akcyjną na własność, majątek i do korzystania (...) Spółki Akcyjnej zostały przekazane wszystkie urządzenia energetyczne Zakładu (...), z wyjątkiem linii 220 kV, przeniesionych do (...) Spółki Akcyjnej w W., a więc także linia elektroenergetyczna (...) i związana z nią służebność odpowiadająca treści służebności przesyłu. Umową aportowego zbycia przedsiębiorstwa składniki (...) Spółki Akcyjnej w Ł., w tym ograniczone prawa rzeczowe, zostały wniesione do (...) spółki z o.o. z siedzibą w W.. (...) spółka z o.o. z siedzibą w W. zmieniła firmę na (...) spółka z o.o. Zaś, (...) spółka z o.o. uległa połączeniu przez przejęcie całego majątku spółki i przekształciła się w (...) Spółkę Akcyjną z siedzibą w Ł..

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, nie sposób przyjąć, iż nie nastąpiło przeniesienie posiadania linii ze Skarbu Państwa na przedsiębiorstwo państwowe - Zakład (...) z siedzibą w Ł., a następnie służebności przesyłu przedmiotowej linii elektroenergetycznej z przedsiębiorstwa państwowego - Zakład (...) z siedzibą w Ł. na (...) Spółkę Akcyjną w Ł., który podlegał dalszym przekształceniom, skoro podmioty te wykonywały czynności eksploatacyjne oraz modernizacyjne i naprawcze w stosunku do linii energetycznej (...), a także dysponowały dokumentacją jej dotyczącą.

Na uwagę zasługuje przy tym okoliczność, iż stanowisko wnioskodawców dotyczące przeniesienia posiadania linii oraz przeniesienia służebności z nią związanej jest wewnętrznie sprzeczne. Albowiem, z jednej strony wnioskodawcy zarzucają brak wykazania przekazania linii i służebności, a z drugiej strony wskazują, że właścicielem linii przebiegającej przez nieruchomość stanowiącą ich własność jest (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł..

Wnioskodawcy podnosili, iż w czasie biegu terminu do zasiedzenia służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu dla urządzeń linii energetycznych posadowionych na działce wnioskodawców doszło do przesunięcia słupa linii energetycznej. Jednakże, owo przesunięcie miało miejsce w odniesieniu do zlikwidowanej w listopadzie 2015 roku linii (...), nie stanowiącej ostatecznie przedmiotu wniosku. W konsekwencji, pozostawało bez znaczenia dla rozstrzygnięcia. Na marginesie rozważań wskazać należy, że tylko istotna zmiana w lokalizacji i przebiegu linii, a tym samym zasadnicza zmiana treści służebności mogłaby skutkować rozpoczęciem na nowo biegu terminu jej zasiedzenia. Natomiast, zmiana polegająca na przesunięciu na nieruchomości obciążonej słupów linii o kilka metrów w inną stronę pozostaje bez wpływu na bieg terminu zasiedzenia (tak również wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 2004 roku, III CK 496/02, Lex nr 152776). Z zebranego w sprawie materiału dowodowego nie wynika, aby przebieg linii energetycznej został tak istotnie zmieniony w stosunku do nieruchomości wnioskodawców, że można mówić o zmianie treści służebności. Sami wnioskodawcy w swych zeznaniach wskazywali, iż przesunięcie słupa linii 15 kV nastąpiło o kilka metrów.

Reasumując, nieruchomość wnioskodawców obciąża służebność, polegająca na prawie korzystania z niej przez uczestnika w zakresie niezbędnym do utrzymania, eksploatacji, konserwacji, remontów i modernizacji urządzeń i instalacji elektroenergetycznych, stanowiących własność uczestnika, posadowionych na działce numer (...) w Ł. przy ulicy (...), w postaci z linii elektroenergetycznej 15 kV (...), zgodnie z przeznaczeniem tych urządzeń, wraz z prawem wejścia i wjazdu na teren nieruchomości obciążonej, w celu wykonania czynności objętych zakresem służebności. Uczestnik posiada zatem tytuł prawny do korzystania w określonym zakresie z tej nieruchomości.

Mając na uwadze powyższe, Sąd oddalił wniosek wnioskodawców o ustanowienie służebności przesyłu za wynagrodzeniem.

Zgodnie z art. 108 k.p.c. w każdym orzeczeniu kończącym postępowanie sądowe sąd ma obowiązek orzec o tym, kto ponosi koszty postępowania.

Zasady ponoszenia kosztów postępowania w procesie różnią się od zasad ponoszenia kosztów postępowania w postępowaniu nieprocesowym. W postępowaniu nieprocesowym, co do zasady, każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie (art. 520 § 1 k.p.c.). Wyjątek od tej zasady stanowi jedynie sytuacja, w której uczestnicy są w różnym stopniu zainteresowani w wyniku postępowania lub interesy ich są sprzeczne, sąd może wówczas stosunkowo rozdzielić obowiązek zwrotu kosztów lub włożyć go na jednego z uczestników w całości. To samo dotyczy zwrotu kosztów postępowania wyłożonych przez uczestników (art. 520 § 2 k.p.c.). Jeżeli zaś interesy uczestników są sprzeczne, sąd może włożyć na uczestnika, którego wnioski zostały oddalone lub odrzucone, obowiązek zwrotu kosztów postępowania poniesionych przez innego uczestnika, przy czym regułę tę stosuje się odpowiednio, jeżeli uczestnik postępował niesumienne lub oczywiście niewłaściwie (art. 520 § 3 k.p.c.).

W rozpoznawanej sprawie, interesy wnioskodawców oraz uczestnika postępowania były sprzeczne. W konsekwencji, wobec oddalenia wniosku o ustanowienie służebności, zasądzono od wnioskodawców na rzecz uczestnika tytułem zwrotu kosztów postępowania łączną kwotę 240 zł, na która złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 240 zł (ustalone w oparciu przepis § 8 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, t.j. Dz.U. 2013 poz. 461).

Koszty postępowania zasądzono solidarnie od wnioskodawców na rzecz uczestnika, gdyż rozstrzygnięcie dotyczyło ich wspólnej nieruchomości.